قانون معادن شامل 3 ماده و 17 تبصره، است.

فصل اول ـ تعاریف و کلیات ـ اول

فصل اول ـ تعاریف و کلیات

ماده 1

ماده 1 (اصلاحی 22؟08؟1390) تعریف واژه‌های به کار رفته در این قانون به شرح زیر است:

الف (اصلاحی 22؟08؟1390) ماده معدنی (کانی): هر ماده یا ترکیب طبیعی که به صورت جامد یا گاز یا مایع و یا محلول در آب در اثر تحولات زمین شناسی به وجود آمده باشد.

ب (اصلاحی 22؟08؟1390) معدن: به محدوده‌ای اطلاق می‌شود که شامل ذخیره معدنی است.

پ (اصلاحی 22؟08؟1390) منبع معدنی: تمرکز یا انباشت طبیعی یک یا چند ماده معدنی در زیر یا روی زمین و یا محلول در آب است.

ت (اصلاحی 22؟08؟1390) عملیات معدنی: عبارت از اکتشاف، تجهیز، استخراج، کانه آرایی و فرآوری است.

ث (اصلاحی 22؟08؟1390) صنایع معدنی: صنایعی که بخشی از ماده اولیه آن‌ها را مواد معدنی تشکیل می‌دهد.

ج (اصلاحی 22؟08؟1390) کانه (کانسنگ): مواد معدنی یا کانی‌های موجود در کانسار که دارای ارزش اقتصادی است.

چ (اصلاحی 22؟08؟1390) ذخیره معدنی (کانسار): منبع معدنی که بهره برداری از آن سودآور و مقرون به صرفه است.

ح (اصلاحی 22؟08؟1390) ذخیره: میزان وزنی یا حجمی کانه (کانسنگ) موجود در ذخیره معدنی (کانسار) است.

خ (اصلاحی 22؟08؟1390) اکتشاف: مجموعه عملیات و تجسس ارادی که به منظور یافتن (کانسار) انجام می‌گیرد و شامل عملیاتی از جمله موارد زیر است: 1 نمونه برداری و انجام آزمایش‌های کمّی و کیفی 2 بررسی‌های زمین شناسی، سنجش از راه دور، ژئوشیمیایی، ژئوفیزیکی و امثال آن 3 حفاری روباز و زیرزمینی 4 حفر گمانه و چاه پیمایی 5 تعیین شکل، کیفیت و کمیت ذخیره معدنی و تعیین نقشه‌های مربوط

د (اصلاحی 22؟08؟1390) استخراج: مجموعه عملیاتی است که به منظور جدا کردن کانه (کانسنگ) از ذخیره معدنی (کانسار) و انتقال آن به محل انباشت مواد انجام می‌گیرد.

ذ (اصلاحی 22؟08؟1390) محل انباشت مواد: محلی خارج از کارگاه‌های استخراج؛ تونل‌ها و چاه‌ها که مواد استخراج شده در آنجا انباشته می‌شود.

ر (اصلاحی 22؟08؟1390) کانه آرایی: کلیه عملیات فیزیکی، شیمیایی و یا فیزیکی شیمیایی که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه (کانسنگ) و یا تفکیک کانه‌ها (کانسنگها) از یکدیگر انجام می‌گیرد.

ز (اصلاحی 22؟08؟1390) فرآوری: عملیاتی که بر روی مواد خام معدنی یا مواد کانه آرایی شده، انجام و موجب تولید مواد اولیه صنعتی می‌شود.

ژ (اصلاحی 22؟08؟1390) مواد باطله: موادی که در نتیجه استخراج یا کانه آرایی از کانه (کانسنگ) جدا می‌شود.

س (اصلاحی 22؟08؟1390) خاک صنعتی: خاکی که به دلیل خواص فیزیکی و یا شیمیایی ویژه مصارف صنعتی مختلف دارد.

ش (اصلاحی 22؟08؟1390) سنگ تزئینی: سنگ‌های متبلور و غیر متبلور رسوبی آذرین و دگرگونی از قبیل مرمر، شبه مرمر (مرمریت)، تراورتن، گرانیت و امثال آن‌ها که حاوی کانه (کانسنگ) قابل تفکیک در شرایط کنونی نیست و عمل آوری آن‌ها نظیر برش و صیقل، رایج و مقرون به صرفه است.

ص (اصلاحی 22؟08؟1390) سنگ لاشه ساختمانی: سنگ‌های مختلف موجود در طبیعت که در شرایط کنونی حاوی کانه (کانسنگ) قابل تفکیک نبوده و عمل‌آوری آن رایج و معمول و یا مقرون به صرفه نباشد و بنا به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت، سنگ تزئینی نیست و در پی یا دیوار چینی ساختمانها، راهسازی و دیواره سازی و نظایر آن به کار می‌رود.

ض (اصلاحی 22؟08؟1390) پروانه اکتشاف: مجوزی است که برای انجام عملیات اکتشاف مواد معدنی در محدوده مشخص از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر می‌شود.

ط (اصلاحی 22؟08؟1390) گواهی کشف: تأییدیه‌ای که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، پس از اتمام عملیات اکتشافی و کشف ذخیره به نام دارنده پروانه اکتشاف صادر می‌شود.

ظ (اصلاحی 22؟08؟1390) کاشف: به شخصی اطلاق می‌شود که گواهی کشف به نام وی صادر شده است.

ع (اصلاحی 22؟08؟1390) بهره برداری: مجموعه عملیاتی که به منظور استخراج و کانه آرایی و به دست آوردن مواد معدنی قابل فروش انجام می‌گیرد.

غ (اصلاحی 22؟08؟1390) پروانه بهره برداری: مجوزی که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت برای بهره برداری از معادن در محدوده‌ای مشخص صادر می‌گردد.

ف (اصلاحی 22؟08؟1390) بهره بردار: شخص حقیقی یا حقوقی که دارای پروانه بهره برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

ق (اصلاحی 22؟08؟1390) اجازه برداشت: مجوزی که از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تأمین مصالح ساختمانی مورد نیاز طرح‌های عمرانی و برداشت واریزه ها، ذخایر محدود کشف شده و برداشت جزئی از یک ذخیره معدنی و نیز عملیات آزمایشگاهی صادر می‌شود.

ک (الحاقی 22؟08؟1390) معادن بلامعارض: معادنی که فاقد بهره بردار است یا واگذاری آن از نظر این قانون منعی ندارد.

گ (الحاقی 22؟08؟1390) حقوق دولتی: به سهم دولت که ناشی از استخراج، بهره برداری و برداشت هر واحد از ماده یا مواد معدنی است اطلاق می‌شود.

ماده 2

ماده 2 (اصلاحی 22؟08؟1390) در راستای اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی و نیز اصل چهل و پنجم (45) قانون اساسی، مسئولیت اعمال حاکمیت دولت بر معادن کشور و حفظ ذخایر معدنی و نیز صدور اجازه انجام فعالیت‌های معدنی مقرر در این قانون و نظارت بر امور مزبور و فراهم آوردن موجبات توسعه فعالیت‌های معدنی، دستیابی به ارزش افزوده مواد خام معدنی، توسعه صادرات مواد معدنی با ارزش افزوده، ایجاد اشتغال در این بخش و نیز افزایش سهم بخش معدن در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور به عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است. اعمال حاکمیت مذکور در این

ماده مانع اعمال مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی در محدوده قوانین و مقررات نیست.

ماده 3

ماده 3 (اصلاحی 22؟08؟1390) مواد معدنی به شرح زیر طبقه بندی می‌شوند:

الف) (اصلاحی 22؟08؟1390) مواد معدنی طبقه یک عبارتند از:

سنگ آهک، سنگ گچ، شن و ماسه، خاک رس، صدف دریایی، پوکه معدنی، نمک آبی و سنگی، مارن، سنگ لاشه ساختمانی و نظایر آن‌ها

ب) (اصلاحی 22؟08؟1390) مواد معدنی طبقه دوم عبارتند از:

1 مواد معدنی آهن، طلا، کرم، قلع، جیوه، سرب، روی، مس، تیتانیم، آنتیموان، مولیبدن، کبالت، تنگستن، کادمیوم و سایر فلزات

2 نیتراتها، فسفاتها، بوراتها، نمک‌های قلیایی، سولفاتها، کربناتها، کلروریت‌ها به استثناء مواد یاد شده در طبقه یک و نظایر آن‌ها

3 میکا، گرافیت، تالک، کائولن، نسوزها، فلدسپات، سنگ و ماسه سیلیسی، پرلیت، دیاتومیت، زئولیت، بوکسیت، خاک سرخ، خاک زرد، خاک‌های صنعتی و نظایر آن‌ها

4 سنگ‌ها و کانی‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی مانند الماس، زمرد، یاقوت، یشم، فیروزه، انواع عقیق و امثال آنها.

5 انواع سنگ‌های تزئینی و نما (اصلاحی 22؟08؟1390)

6 انواع زغال سنگ‌ها و شیلها، قیر طبیعی و سنگ آسفالت طبیعی (اصلاحی 22؟08؟1390)

7 مواد معدنی قابل استحصال از آب‌ها و نیز گازهای معدنی به استثناء گازهای هیدروکربوری (اصلاحی 22؟08؟1390)

8 (الحاقی 22؟08؟1390) مواد معدنی موجود در فلات قاره

پ (اصلاحی 22؟08؟1390) مواد معدنی طبقه سه عبارتند از:

کلیه هیدروکربن ها، به استثناء زغال سنگ مانند: نفت خام، گاز طبیعی، پلمه سنگ‌های نفتی، ماسه‌های

آغشته به نفت و امثال آن‌ها

ت (اصلاحی 1390/08/22) ـ مواد معدنی طبقه چهار عبارت هستند از:

کلیه مواد پرتوزا اعم از اولیه و ثانویه.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) طبقه آن دسته از مواد معدنی که در این ماده مشخص نشده یا مورد تردید باشد و نیز طبقه موادی شامل چند ماده از یک طبقه و موادی از طبقه دیگر، بر حسب نوع، اهمیت و ارزش این مواد به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصویب شورای عالی معادن تعیین می‌شود.

تبصره 2

تبصره 2 (الحاقی 1390/08/22) آیین نامه اجرائی درموارد اختلاط مواد طبقه یک تا سه با مواد طبقه چهار، نحوه بهره برداری و ادامه فعالیت، به پیشنهاد مشترک وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان انرژی اتمی ایران ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 4

ماده 4 سیاستگذاری اجرائی و هماهنگی در مورد طبقات مواد معدنی با رعایت قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی و در چارچوب این قانون به جز موارد مربوط به وزارتخانه‌های نفت و نیرو و سازمان انرژی اتمی ایران در حیطه وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

ماده 4 (اصلاحی 1390/08/22) ـ امور مربوط به مواد معدنی طبقات یک و دو به استثنای شن و ماسه معمولی و خاک رس معمولی در چارچوب مقررات این قانون درحیطه وظایف وزارت معادن و فلزات می‌باشد.

تبصره

تبصره ـ تشخیص معمولی بودن شن و ماسه و خاک رس با وزارت معادن و فلزات است.

نسخه مستقل این واحد حقوقی از کتابخانه نقره‌وانی ـ 1405/08/09